

GROENLINKS

Aan: Het college van B&W van de gemeente Groningen
Betreft: Vragen ex art. 41 RvO gratis openbaar vervoer voor ouderen met een laag inkomen

Groningen, 27 augustus 2014

Geacht college,

Eenzaamheid is een groot maatschappelijk probleem: een jaar geleden meldde het RIVM dat bijna 40% van de Nederlanders zich enigszins eenzaam voelt.¹ In onze stad heeft 6% van alle volwassenen last van (zeer) ernstige eenzaamheid. Bij ouderen komt dat vaker voor, zo heeft 1 op de 10 stadjs van 50 jaar en ouder te kampen met gevoelens van (zeer) ernstige eenzaamheid.²

COLLEGEBELEID

Het thema is dan ook in het Groninger gezondheidsbeleid *Samen gezond in Stad* een prioriteit: zo wordt onder meer samen met betrokken organisaties en instellingen gezocht naar de meest effectieve vormen om eenzaamheid te bestrijden. GroenLinks is enthousiast over de aanpak. Er wordt getracht zoveel mogelijk kwetsbare groepen te betrekken, zoals jongeren, ouderen en allochtonen. Daarnaast vinden er mooie activiteiten plaats in Groningen om samen iets te doen aan eenzaamheid, zoals het *Kom Erbij Festival* op 27 september in de *Week tegen Eenzaamheid*.

ONDERZOEK

Op dit moment loopt in Amsterdam een proef die het openbaar vervoer gratis maakt voor 65-plussers die moeten rondkomen van maximaal 110 procent van het wettelijk vastgelegde sociaal minimum. Belangrijkste doel van de proef is het bestrijden van eenzaamheid en het vergroten van het welzijn van deze ouderen. En dat is goed gelukt, zo blijkt uit de evaluatie³: de mensen die gebruik maken van het gratis abonnement geven aan dat ze meer sociale contacten hebben en nu vaker de deur uitgaan om anderen te bezoeken. Een grote meerderheid, 85 procent, van de mensen die een vragenlijst hebben ingevuld, geven aan dat ze daardoor beter in hun vel zitten.

1

http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Algemeen_Actueel/Nieuwsberichten/2013/Bijna_veertig_procent_van_de_volwassen_Nederlanders_woelt_zich_eenzaam

² Uit: 'Onderzoek naar suicide in Groningen, mogelijke oorzaken en aanbevelingen.' Door gemeente Groningen, Bureau de Groot en GGD Groningen, november 2012. Op voorstel van GroenLinks is in 2012 dit onderzoek uitgevoerd.

³ <http://www.amsterdam.nl/gemeente/college/individuele-paginas/arjan-vlieg/persberichten/proef-gratis-ov-65/@793507/pagina/>

Al eerder bleek uit onderzoek in Eindhoven⁴, waar het openbaar vervoer eveneens gratis voor hen is ingevoerd, dat – wanneer zij niet meer gratis mogen reizen – de reizigerstoename verdampt. Ook reist de groep minder vaak en minder ver voor activiteiten, wat leidt tot een hoger eenzaamheidsgevoel. Een derde van de 65-plussers voelt zich na afschaffing van het gratis busvervoer eenzamer.

PROEF IN GRONINGEN

Als het aan GroenLinks ligt wordt onderzocht of een soortgelijke proef vanaf 2015 in Groningen uitgevoerd zou kunnen worden, zo mogelijk in alle gemeenten in de provincie Groningen. Tussentijdse evaluatie en onderzoek door bijvoorbeeld de Rijksuniversiteit zou kunnen uitwijzen in hoeverre het gratis gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer eenzaamheid vermindert en mensen meer mogelijkheden geeft te participeren. Het zou de fractie een lief ding waard zijn wanneer bij het onderzoek om tot een proef te komen, alle partijen (denk ook aan ouderenorganisaties e.d.) nauw te betrekken en de aanbevelingen en verbeteringen n.a.v. pilots in Amsterdam en Eindhoven te integreren.

Naar aanleiding van het voorgaande heeft de fractie van GroenLinks de volgende vragen:

1. Is het college bekend met de verschillende proeven en evaluaties van het gratis openbaar vervoer voor ouderen met een laag inkomen? Wat is de mening van het college hierover en is het college gecharmeerd van de bevindingen? Wat zouden de voordelen kunnen zijn van een dergelijke pilot voor ouderen woonachtig in onze regio? En is het college bekend met de gedachten van belangenverenigingen, betrokken organisaties en instellingen over dergelijk voorstel?
2. Is het college van mening dat het aanbieden van gratis openbaar vervoer aan ouderen met een laag inkomen aanknopingspunten biedt en een middel is om eenzaamheid op een effectieve manier te bestrijden en ouderen meer te laten deelnemen aan maatschappelijke activiteiten? Waarom wel of niet? En wat is volgens het college voor verbetering vatbaar, kijkend naar de pilots met gratis openbaar vervoer elders in het land?
3. Is het college bereid een proef rond gratis openbaar vervoer voor ouderen met een laag inkomen in regionaal verband – met het OV-bureau, de overige Groningse gemeenten en de Provincie – onder de aandacht te brengen en hiervoor draagvlak te creëren? En hoe kunnen bij dat onderzoek de organisaties en instellingen worden betrokken die nu al samenwerken tegen eenzaamheid?

Met vriendelijke groet,
Kris van der Veen

⁴ <http://www.ovmagazine.nl/2014/07/gratis-ov-in-eindhoven-haalt-minima-en-ouderen-uit-de-eenzaamheid-1051/>